

Motion till riksdagen 2005/06:Sf236

av **Ana Maria Narti (fp)**

Integration och stark egen makt

Motionen delad mellan flera utskott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om en reformering av stödet till organisationer och arbetsgrupper som verkar för lokal demokrati.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om de arbetslösas rätt till eget initiativ och egen handling.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om aktivitetscenter drivna på entreprenad av de arbetslösa själva.¹
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om ett verksamt arbete för förebyggande av kvinnoförtryck.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om bekämpning av brottslighet i etniskt blandade miljöer.²
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om en nödvändig översyn av de nationella lagarna och om internationella aktioner mot hat- och våldspolitik.²

¹ Yrkandena 2 och 3 hänvisade till AU.

² Yrkandena 5 och 6 hänvisade till JuU.

Fel! Okänt namn på

Lokal demokrati – hur?

Forskningen om migration och invandring och om s.k. utsatta områden visar tydligt att en stor del av befolkningen som bor i sådana områden befinner sig i långa perioder av rörlighet och flyttar mellan olika boenden innan den rotar sig i mera bestående bosättning. (Se framför allt Roger Anderssons studier.) Att grunda arbetet med lokal demokrati på en planering som tar sin utgång i antagandet att befolkningen är stabil är orealistiskt. Forskningen har också visat att den tidigare storstads- och ytterstadssatsningen misslyckades bland annat därför att planeringen och genomförandet var geografiskt inriktade och följde den traditionella svenska hierarkiska ordningen: departement och kommun skrev avtal för att sedan låta lokalt ansvariga kalla befolkningen till samverkan. Människorna som bor i utanförskapets områden skulle komma in med sin delaktighet när all planering och alla program redan var beslutade och alla pengar redan delade.

En annan svårighet på området har vuxit fram ur decennier med bidrag för de s.k. invandrarföreningarna. Kriterier för bidragsutdelning har varit dimmiga och i första hand siktat på föreningar med många medlemmar. Ett rent aritmetiskt sätt att definiera den lokala demokratin har dominerat, fast många av de större organisationer regelbundet får bidrag trots att de inte är särskilt aktiva och saknar konkreta mål i verksamheten. Om sådana skenbart etablerade organisationer slåss för att ta över den lokala demokratin kan hela satsningen fastna i oändliga och mycket infekterade konflikter – ett faktum som den sorgliga historien med paraplyorganisationen Centrum mot rasism tydligt har illustrerat.

Därför bör vi reformera hela systemet för stöd till olika organisationer och samtidigt öppna vägen för selektiva satsningar; så skapas större utrymme för organisationer och arbetsgrupper som redan i praktiken har bevisat att de kan erbjuda värdefulla tjänster till det svenska samhället. Sådana grupper är redan kända men tillhör inte de vanligaste kategorierna av invandrarorganisationer utan är starkt profilerade. IFS, Terrafem, Arabiska demokratiska kvinnoförbundet, Somaliska hälsoteamet, Stiftelsen Kunskapsforum har i dag en historia av ansträngningar som vill bryta utanförskapet och bör få erkännande för detta. Den bästa metoden för befrielse från bidragsberoende består på längre sikt i utvecklingen av avtal som ger de nya arbetsgrupperna möjlighet att sälja sina tjänster till den offentliga sektorn och till det privata näringslivet. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Egen makt inom arbetsmarknaden

Den borgerliga politiken har redan bidragit till att vitalisera vissa områden i det svenska arbetslivet. Genom att skapa tydliga regler och en klar finansiering av t.ex. fria skolor och entreprenader inom vården förnyade man skolan och vården. Det nya i dessa mycket välgörande förändringar i arbetslivet bestod i en överföring av kapital från den offentliga sektorn till entreprenörer

och i fastställande av lagar och regler som ger legitimitet till arbetsformer placerade mitt emellan offentlig och privat verksamhet – alltså inom den sociala ekonomin. Samma modell kan på djupet förnya arbetet inom arbetsmarknaden. Det är alltså inte enbart offentliga arbetsförmedlingar eller privata bemanningsföretag som kan bidra till en intensifiering och berikning av verksamhet som skapar nya jobb. Entreprenad kan öppna vägen in i det betalda arbetet för grupper som inte själva kan skaffa sig kapital men som styrs av stark motivation att radikalt förbättra sin vardag. Eldsjälarna lever alltjämt i utanförskapets områden men de tvingas oftast arbeta gratis medan många representanter för den offentliga sektorn får lön för att ”ta hand om” människor som egentligen mycket väl själva kan finna lösningar för sina problem.

Aktivitetscenter drivna på entreprenad kan med tiden spela samma roll i arbetslivet som friskolorna har spelat och fortfarande spelar i skollivet och husläkarna i vården. Också grupper av arbetslösa som lägger fram lovande affärsidéer och spännande förslag för nya verksamheter borde få rätt att experimentera, försöka driva sådana aktivitetscenter. Detta skulle vara viktigt också som en vitalisering av demokratin inom arbetslivet. I dag är de långvarigt arbetslösa den enda gruppen i samhället som inte på något sätt själv kan påverka sin situation: dessa människor betraktas alltid som objekt för åtgärder och anförtros aldrig ansvar för den egna framtiden och möjlighet att själva ta initiativ och handla för att komma ut ur arbetslösheten. Långvarigt arbetslösa befinner sig faktiskt i en svagare position än till och med internerna på våra fängelser, eftersom de människor som tjänar sina straff inom kriminalvården har tillgång till egna förtroenderåd där de får försvara sina intressen. Egen makt för de arbetslösa kräver att dessa personer får praktiska redskap att hantera maktlösheten och skaffar sig makt över sin vardag. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Att förebygga brott mot kvinnorna

Den alltmer infekterade debatten om segregationen hänvisar ofta till brott inspirerade av kulturer som förtrycker kvinnan: könsstympning, barnäktenskap, tvångsäktenskap. Dessa brott visar sig vara svåra att förhindra eller förebygga, trots flera skärpningar av familjerätten.

Efter en skärpning av straffen mot könsstympning har allt färre anmälningar om misstänkta brott kommit in till rådgivande grupper och myndigheter. Inte heller lagskärpningen angående barnäktenskap och tvångsäktenskap verkar ha tillräckligt stark förebyggande effekt. Det är alltså troligt att straffskärpningar leder till en ännu svårare hantering av frågan. Om människor som vill behålla destruktiva traditioner känner sig direkt hotade gömmer de sina handlingar i djupt hemlighetsmakeri. Då förvärras flickornas och kvinnornas situation.

Att förebygga denna sorts brottslighet riktad mot kvinnorna kräver alltså andra åtgärder än straffskärpningar. Det är inom de givna grupperna som en befrielse från destruktiva traditioner kan äga rum. Och det är vissa profess-

Fel! Okänt namn på

ionella positioner som spelar en viktig positiv roll i mentalitetens förändring. De mest effektiva aktörerna som kan åstadkomma positiva förändringar i mentaliteterna kan effektivt stoppa kvinnoförtrycket: de bäst rustade aktörerna för ett sådant förändringsarbete är människor från de berörda grupperna. En kvinnlig läkare från Somalia kan åstadkomma stora positiva förändringar genom att helt enkelt utveckla vanlig professionell verksamhet inom kvinno-, mödra- och barnvården, men detta förutsätter att denna läkare relativt snabbt får sin legitimation i Sverige. Lärare från kurdiska eller irakiska områden kan lättare än sina svenska kolleger spåra kvinnliga elever som riskerar att skickas hem för barnåktenskap eller tvångsäktenskap – men detta innebär att lärare med sådan kulturell bakgrund bör rekryteras av rektorerna. I stället för att satsa på uppifrån planerade och genomförda integrationsprojekt bör staten, landstingen och kommunerna öppna nya möjligheter för aktiviteter som växer nerifrån och upp. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Brott i etniskt blandade miljöer

Brott som begås av människor från andra länder utgör en allvarlig störning i samhällslivet men denna fråga har att inte med integrationen eller segregationen att göra utan hänger ihop med balansen eller snarare sagt obalansen i förhållandena mellan vårt och andra länders rättssystem. Om den internationella brottsligheten – låt oss säga MC-gängen – betraktar Sverige som ett relativt tryggt och bekvämt aktivitetsfält, då är detta en omedelbar följd av ett rättsväsende i förfall. Alla frågor om internationell brottslighet eller brottslighet som växer fram i etniskt blandade miljöer bör studeras på djupet om vi vill att vårt samhälle ska utveckla fredliga relationer mellan olika grupper och olika kulturer. Till de brott som behöver lyftas fram i undersökningar och studier hör vissa former av kriminalitet som under lång tid har försumrats i det svenska rättssystemet: flyktingspionage, extremism som bygger på hat och våldsdyrkan, religiös fanatism och våldsam klasskamp. En översyn av våra nationella lagar är nödvändig om vi ska kunna bekämpa denna brottslighet. Också en kontinuerlig sträva att verka mot denna brottslighet på global nivå bör inspirera Sveriges agerande i FN, EU och i andra internationella sammanslutningar. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Stockholm den 21 september 2005

Ana Maria Narti (fp)